

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: Tulundusühistu Pae Ühistalu

registrikood: 10037487

küla: Pae küla

vald: Kehtna vald

maakond: Rapla maakond

postisihnumber: 79004

telefon: +372 5068676, +372 4844105

faks: +372 4844105

e-posti aadress: paefarmer@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Kinnisvarainvesteeringud	12
Lisa 3 Materiaalsed põhivarad	12
Lisa 4 Bioloogilised varad	13
Lisa 5 Laenukohustised	14
Lisa 6 Sihtfinantseerimine	14
Lisa 7 Osakapital	15
Lisa 8 Müügitulu	15
Lisa 9 Muud äritulud	15
Lisa 10 Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	16
Lisa 11 Üldhalduskulud	16
Lisa 12 Tööjõukulud	16
Lisa 13 Muud ärikulud	17
Lisa 14 Seotud osapooled	17
Lisa 15 Konsolideerimata bilanss	18
Lisa 16 Konsolideerimata kasumiaruanne	19
Lisa 17 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	20
Lisa 18 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	21
Aruande allkirjad	22
Vandeaudiitori aruanne	23

Tegevusaruanne

Tulundusühistu Pae ÜT on 100% omanik Piilia Põllumajanduse Osaühingus.

Konsolideerimisgrupp tegeleb taime - ja loomakasvatusega. Tootmine taimekasvatuses on hooajaline.

Konsolideerimisgrupp kasvas teravilja 1019,4 hektaril ja kogusaak aidakaalus oli 5319,5 tonni.

Rapsi kasvupind oli 245,22ha ja saak aidakaalus oli 613,3 tonni.

Uba kasvatati 139,54 hektaril ja saak aidakaalus oli 344 tonni, mis läheb loomadele söödaks.

2017.a ilmastikutingimused olid soodsad teraviljakasvatusele, kuid oa koristusperood oli väga vihmane ja seega osa toodangust on madala kvaliteediga.

Teravilja ja rapsi müügist laekus 684,4 tuhat eurot, mis moodustab kogu 57,04% müügitulust.

Heintaimede kasvupind oli 928,2 ha. Silo valmistati 8 999 tonni ja heina 70 tonni, mis lähevad loomadele söödaks ja müügiks OÜ Pae Farmerile.

2017.a.sündis ammalehmadel 232 vasikat, nendest 122 lehmikut, kes lähevad üleskasvatamiseks oma põhikarja täienduseks.

Veisekasvatusest laekus kokku 193,8 tuhat eurot, mis on 16,15 % kogu müügitulust.

31.12.2017.a seisuga oli lihaveiseid kokku 53 pead, nendest ammalehmi 259 pead.

2017.a. jätkame taime- ja lihaveisekasvatusega.

Tütarettevõttes töötas aasta keskmiselt 9 töölisi, töötasu maksti 108,7 t tuhat eurot.

2017.a.oli palgafondi kulu 4,5 tuhande euro võrra suurem kui 2016.a.

Tegevjuhtkonnale aruandeaastal töötasu ei makstud.

Tähtsamad suhtarvud:	2017	2016
Lühiajaliste kohustuste maksevõime	29,83	18,18
(käibevara/lühiajalised kohustused)		
Võlakordaja(kohustused/omakapital)	0,05	0,06
Likviidsuskordaja(käibevara-varud/lühiajalised	13,87	2,69
Kohustused)		
Käiberentaablus (kasum/netokäive X 100)	11,63 %	0,84%

1) Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtteid, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga.

2) Raamatupidamise aastaaruanne kajastab asjakohaselt ja tõepäraselt konsolideerimisgrupi finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

3) Konsolideerimisgrupp ja emaettevõte on jätkuvalt tegutsev.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	487 207	248	
Nõuded ja ettemaksed	254 934	169 702	
Nõuded ostjate vastu	129 964	43 591	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3	10	
Muud nõuded	124 967	126 101	
Kokku varud	918 116	1 327 916	
Tooraine ja materjal	10 392	2 502	
Lõpetamata toodang	49 279	110 672	
Valmistoodang	858 445	596 187	
Ettemaksed varude eest	0	618 555	
Bioloogilised varad	55 401	60 704	4
Kokku käibevarad	1 715 658	1 558 570	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	1 814	1 814	
Kinnisvarainvesteeringud	14 061	14 061	2
Materiaalsed põhivarad	571 099	615 141	3
Bioloogilised varad	318 003	322 663	4
Kokku põhivarad	904 977	953 679	
Kokku varad	2 620 635	2 512 249	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	2 932	3 251	5
Võlad ja ettemaksed	54 585	82 484	
Võlad tarnijatele	7 261	51 437	
Võlad töövõtjatele	10 622	9 264	
Maksuvõlad	36 702	21 783	
Kokku lühiajalised kohustised	57 517	85 735	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	61 909	64 904	5
Kokku pikaajalised kohustised	61 909	64 904	
Kokku kohustised	119 426	150 639	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200	7
Kohustuslik reservkapital	11 760	11 760	

Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 326 650	2 319 396	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	139 599	7 254	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	2 501 209	2 361 610	
Kokku omakapital	2 501 209	2 361 610	
Kokku kohustised ja omakapital	2 620 635	2 512 249	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	1 199 836	867 907	8
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-1 504 547	-1 313 453	10
Brutokasum (-kahjum)	-304 711	-445 546	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-30 927	62 690	
Üldhalduskulud	-17 836	-17 367	11
Muud äritulud	496 045	407 644	9
Muud ärikulud	-2 855	0	13
Äri kasum (kahjum)	139 716	7 421	
Intressikulud	-117	-167	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	139 599	7 254	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	139 599	7 254	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	139 599	7 254	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	139 716	7 421
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	42 791	42 649
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	1 168	-167
Muud korrigeerimised	-1	0
Kokku korrigeerimised	43 958	42 482
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-85 232	963
Varude muutus	409 800	-13 224
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-27 899	-54 620
Muud rahavood äritegevusest	5 303	-34 088
Kokku rahavood äritegevusest	485 646	-51 066
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-37 341
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	83	1 175
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	4 660	-49 577
Kokku rahavood investeerimistegevusest	4 743	-85 743
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-3 314	-3 325
Makstud intressid	-116	-167
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-3 430	-3 492
Kokku rahavood	486 959	-140 301
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	248	140 549
Raha ja raha ekvivalentide muutus	486 959	-140 301
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	487 207	248

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	23 200	11 760	2 319 396	2 354 356
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	23 200	11 760	2 319 396	2 354 356
Aruandeaasta kasum (kahjum)			7 254	7 254
31.12.2016	23 200	11 760	2 326 650	2 361 610
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	23 200	11 760	2 326 650	2 361 610
Aruandeaasta kasum (kahjum)			139 599	139 599
31.12.2017	23 200	11 760	2 466 249	2 501 209

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Konsolideerimisgrupi Tulundusühistu Pae ÜT 2017.a. raamatupidamise aastaaruanne on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad EV Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Konsolideerimisgrupi tulundusühistu Pae ÜT kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kaumiaruande skeemi nr.2.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Tulundusühistu Pae Ühistalu ning selle kontrolli all olevate tütarettevõtete (Mahtra Teraviljakasvatuse OÜ kuni 30.11.2012.a.seisuga ja Piilia Põllumajanduse OÜ) finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Arvestuspõhimõtted ja hindamisalused on ühesugused.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõumiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, lähtudes laekumise tõenäosusest. Seejuures hinnatakse nõuet iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades tedaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Nõuded hinnatakse alla bilansis tõenäoliselt laekuva summani. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetu nõuded kantakse bilansist välja.

Kõiki muid nõudeid (viitelaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalised nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõuded kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmishinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millele varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Tootmise püsivaid üldkulusid jagatakse toodete soetusmaksumusele normaalsest tootmismahust lähtudes.

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus/ tootmisomahind või neto realiseerimismaksumus. Allahindluse summa kajastatakse kaumiaruande real "Müüdud toodangu (kaupade ja teeniste) kulu".

Bioloogilised varad

Bioloogilise varana kajastatakse bilansis taimset või loomset elusorganismi, millelt saadakse põllumajanduslikku toodangut. Bioloogilist vara kajastatakse bilansis vaid juhul, kui:

vara on ettevõtte poolt kontrollitav;

on tõenäoline, et ettevõtte saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu;

vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav.

Lühiajalisi bioloogilisi varasid kajastatakse bilansis varudena ning pikaajalisi bioloogilisi varasid põhivarana.

Käibevarana kajastatakse sellist bioloogilist vara, mida kasvatatakse müügieesmärgil (pullvasikad).

Põhivarana käsitletakse tootvaid bioloogilisi varasid, mis rühmitatakse valmidusastme järgi kas küpseteks või ebaküpseteks varadeks.

Tootvaid varasid loetakse küpseteks, siis kui nad on võimelised tootma põllumajanduslikku toodangut (põhikarja lehmad) ja ebaküpseks tootvaks bioloogiliseks varaks on lehmvasikad üleskasvatamiseks põhikarja täienduseks.

Kasumid ja kahjumid, mis tulenevad õiglases väärtuses kajastamisest, kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruande real "kasum bioloogilise vara väärtuse kasvust" / "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvara investeeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimisena või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuseks. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisga otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o. notaritasu, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud).

Õiglase väärtuse meetodi rakendamisel kajastatakse kõik kinnisvarainvesteeringu objekte igal bilansipäeval nende õiglases väärtuses. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid/kahjumid kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest " Muud äritulud/Muud ärikulud" kirjel.

Õiglase väärtuse meetodil kajastavatelt kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata.

Parimaks indikaatoriks kinnisvarainvesteeringu õiglasest väärtusest on tema turuväärtus. Turuväärtuseks loetakse soodsaimat hinda, mida müüja võiks saada müümisel või ostja selle ostmisel. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määramisel ei arvestata sellest maha objekti müügiga seotud tehingukulud.

Kui kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks, siis kajastatakse positiivne vahe vara õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahel ümberklassifitseerimise kuupäeva eelmiste perioodide jaotamata kasumi suurenemisena ning negatiivne vahe kasumiaruandes kuluna (samal real, kus kajastati enne selle vara amortisatsiooni). Erandiks on poolelioleva ehitisena kajastatud kinnisvarainvesteering, mille osas kajastatakse nii positiivne kui ka negatiivne vahe kasumiaruandes real "muud äritulud"/ "muud ärikulud". Samuti toimitakse ka eelnevalt varudena kajastatud kinnisvaraobjekti ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimise kuupäeval.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 1000 eurost ja kasuliku eluaega üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantakse väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivaral bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina, määrares neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	0%
Ehitise ja rajatised	2-15%
Masinad ja seadmed	5-20%
Transpordivahendid	5-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseaded	5-20%

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muudatused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st. edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutmine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse.

Kui materiaalse põhivara jääkmaksumus võrdub tema lõppväärtusega, siis amortiseerimine lõpetatakse.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ei eeldata selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsummana nüüdsväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuludeks (intressikulud) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtimise periood, olenevalt kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulud kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetu laenud, viitelaenud, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakirjad) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a. edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustuselt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalisena laenukohustusi, mida laenuandjal oil õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmisel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amoriseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Kasumiaruandes kajastatakse kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi. Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud äritulud/ muud ärikulud" (eraldi kirjel "Sihtfinantseerimise tulud/kulud").

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulud kaupsde müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse ostmise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtutakse valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Intressitulu kajastatakse kasutatakse vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellisel juhul arvestatakse intressitulu kassaselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit.

Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustuselt, kingitustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimisel. Alates 01.01.2015.a. on dividendina jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksu kuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendina väljamaksmisel on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele. Seotud osapoolteks on:

a) emaettevõtete (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);

b) teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (nt. emaettevõtte ülejäänud tütar-ettevõtted);

c) tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriolulistele otsustele;

d) punktis c) kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (s.o. pereliikmed, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu; näiteks elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju alla olevad ettevõtted;

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse lisades, kus näidatakse aasta jooksul tehtud tehingute liik ja maht ning saldod bilansipäeva seisuga.

Lisa 2 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod	
31.12.2015	14 061
31.12.2016	14 061
31.12.2017	14 061

	2017	2016
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	720	690
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	324	273

Lisa 3 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2015						
Soetusmaksumus	306 908	162 608	144 707	334 861	479 568	949 084
Akumuleeritud kulum		-38 874	-82 932	-206 829	-289 761	-328 635
Jääkmaksumus	306 908	123 734	61 775	128 032	189 807	620 449
Ostud ja parendused	37 341					37 341
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	37 341					37 341
Amortisatsioonikulu		-3 240	-13 392	-25 365	-38 757	-41 997
Müügid				-652	-652	-652
31.12.2016						
Soetusmaksumus	344 249	162 608	134 081	318 091	452 172	959 029
Akumuleeritud kulum		-42 114	-85 698	-216 076	-301 774	-343 888
Jääkmaksumus	344 249	120 494	48 383	102 015	150 398	615 141
Amortisatsioonikulu		-3 228	-11 890	-23 696	-35 586	-38 814
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-3 977		-3 977	-3 977
Müügid			-1 251		-1 251	-1 251
31.12.2017						
Soetusmaksumus	344 249	162 608	101 150	312 289	413 439	920 296
Akumuleeritud kulum		-45 342	-69 885	-233 970	-303 855	-349 197
Jääkmaksumus	344 249	117 266	31 265	78 319	109 584	571 099

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2017	2016
Masinad ja seadmed	83	167
Transpordi- vahendid	83	167
Kokku	83	167

Lisa 4 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2015	26 616	26 616
Soetused	5 100	5 100
Müügid	-29 720	-29 720
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	63 043	63 043
Muud muutused	-4 335	-4 335
31.12.2016	60 704	60 704
Soetused	13 400	13 400
Müügid	-111 096	-111 096
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	97 155	97 155
Muud muutused	-4 762	-4 762
31.12.2017	55 401	55 401
Põhivarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2015	273 086	273 086
Soetused	15 876	15 876
Müügid	-43 073	-43 073
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	93 342	93 342
Muud muutused	-16 568	-16 568
31.12.2016	322 663	322 663
Soetused	4 089	4 089
Müügid	-98 145	-98 145
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	101 479	101 479
Muud muutused	-12 083	-12 083
31.12.2017	318 003	318 003

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2017	2016
Loomsed varad	98 325	36 795
Kokku	98 325	36 795

Lisa 5 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustised						
Swedbank	64 841	2 932	14 009	47 900	5%	2058
Muud laenukohustised kokku	64 841	2 932	14 009	47 900		
Laenukohustised kokku	64 841	2 932	14 009	47 900		

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustised						
Swedbank	68 155	3 251	14 483	50 421	5%	2058
Muud laenukohustised kokku	68 155	3 251	14 483	50 421		
Laenukohustised kokku	68 155	3 251	14 483	50 421		

Lisa 6 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad neto soetusmaksumuses

	2017	2016
	Saadud	Saadud
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
PRIA toetused	495 650	406 576
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	495 650	406 576
Kokku sihtfinantseerimine	495 650	406 576

Lisa 7 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Osakapital	23 200	23 200
Osade arv (tk)	363	363
Osa nimiväärtus 63,91 eurot		

Lisa 8 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 199 836	867 907
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 199 836	867 907
Kokku müügitulu	1 199 836	867 907
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Piimakarjakasvatus		
Teraviljakasvatus	685 651	541 369
Heintaimede kasvatus	188 873	260 628
Veisekasvatus	193 846	64 696
Teenused taimekasvatusele	118 490	870
Ostukauba hulgimüük	12 976	344
Kokku müügitulu	1 199 836	867 907

Lisa 9 Muud äritulud

(eurodes)

	2017	2016
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	0	167
Tulu sihtfinantseerimisest	495 650	406 576
Rendi- ja üüritulu	395	417
Muud	0	484
Kokku muud äritulud	496 045	407 644

Lisa 10 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu (eurodes)

	2017	2016
Tooraine ja materjal	411 311	394 469
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	12 976	344
Energia	157 561	17 168
Elektrienergia	18 123	15 730
Kütus	139 438	1 438
Alltöövõtutööd	681 574	662 612
Maarent	59 761	60 084
Riiklikud ja kohalikud maksud	5 724	5 718
Tööjõukulud	134 795	128 746
Amortisatsioonikulu	38 814	41 997
Muud	2 031	2 315
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	1 504 547	1 313 453

Lisa 11 Üldhalduskulud (eurodes)

	2017	2016
Mitmesugused bürookulud	2 442	1 673
Koolituskulud	1 045	1 340
Tööjõukulud	11 265	11 293
Muud	3 084	3 061
Kokku üldhalduskulud	17 836	17 367

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	108 678	104 154
Sotsiaalmaksud	37 382	35 885
Kokku tööjõukulud	146 060	140 039
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	9	9

Lisa 13 Muud ärikulud

(eurodes)

	2017	2016
Kahjum materiaaalsete põhivarade müügist	1 168	0
Liikmemaksud, lepigutasud	0	0
Kinnisvara haldamiskulud	0	0
Muud	1 687	0
Kokku muud ärikulud	2 855	0

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017	31.12.2016	
	Nõuded	Nõuded	Kohustised
Sidusettevõtjad	12 349	42 548	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	117 300	619 231	32 000

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	3 705	876 921	7 440	602 258
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 257 869	307 448	931 877	261 347

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale ei ole tasusid makstud ega tehtud muid kulutusi.
Tehingutes seotud osapooltega ei ole kasutatud turuhindadest erinevaid hindasid.

Lisa 15 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Käibevarad		
Raha	178 675	71
Nõuded ja ettemaksed	23 647	24 499
Varud	266 630	415 503
Bioloogilised varad	1 310	3 696
Kokku käibevarad	470 262	443 769
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	96 774	96 774
Materiaalsed põhivarad	244 229	265 072
Bioloogilised varad	17 717	21 359
Kokku põhivarad	358 720	383 205
Kokku varad	828 982	826 974
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	1 353	1 417
Võlad ja ettemaksed	1 842	33 857
Kokku lühiajalised kohustised	3 195	35 274
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	37 478	38 830
Kokku pikaajalised kohustised	37 478	38 830
Kokku kohustised	40 673	74 104
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200
Kohustuslik reservkapital	11 504	11 504
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	718 166	712 648
Aruandeaasta kasum (kahjum)	35 439	5 518
Kokku omakapital	788 309	752 870
Kokku kohustised ja omakapital	828 982	826 974

Lisa 16 Konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu	149 983	147 258
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-189 589	-225 987
Brutokasum (-kahjum)	-39 606	-78 729
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-6 028	5 859
Üldhalduskulud	-3 515	-2 636
Muud äritulud	87 037	81 095
Muud ärikulud	-2 405	0
Kokku ärikasum (-kahjum)	35 483	5 589
Intressikulud	-44	-71
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	35 439	5 518
Aruandeaasta kasum (kahjum)	35 439	5 518

Lisa 17 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2017	2016
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	35 483	5 589
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	19 592	18 147
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	1 168	0
Kokku korrigeerimised	20 760	18 147
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	852	28 761
Varude muutus	148 873	-178 101
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-32 015	33 280
Muud rahavood äritegevusest	2 386	-1 865
Kokku rahavood äritegevusest	176 339	-94 189
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	0	-37 341
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	83	0
Muud laekumised investeerimistegevusest	3 642	-3 995
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3 725	-41 336
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenu tagasimaksed	-1 416	-1 417
Makstud intressid	-44	-71
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 460	-1 488
Kokku rahavood	178 604	-137 013
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	71	137 084
Raha ja raha ekvivalentide muutus	178 604	-137 013
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	178 675	71

Lisa 18 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	23 200	11 504	712 648	747 352
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	23 200	11 504	712 648	747 352
Aruandeaasta kasum (kahjum)			5 518	5 518
31.12.2016	23 200	11 504	718 166	752 870
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	23 200	11 504	718 166	752 870
Aruandeaasta kasum (kahjum)			35 439	35 439
31.12.2017	23 200	11 504	753 605	788 309

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 12.04.2018

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ÜLO FLAUR	Juhatuse liige	12.04.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tulundusühistu Pae Ühistalu liikmetele

Oleme üle vaadanud Tulundusühistu Pae Ühistalu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2017, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Ülevaadatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 4 kuni 21.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusetöövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) "Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus". ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistes osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanõudeid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatusetöövõtte käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatusetöövõtte käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatusetöövõtte põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistes osades õiglaselt Tulundusühistu Pae Ühistalu finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Ellen Asumets

Vandeaudiitori number 105

Assertum Audit OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 62

A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, Harju maakond, 11316

12.04.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELLEN ASUMETS	Vandeaudiitor	12.04.2018

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 326 650
Aruandeaasta kasum (kahjum)	139 599
Kokku	2 466 249
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	2 466 249
Kokku	2 466 249

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	119582	79.73%	Jah
Muu veislaste ja pühvlikasvatus	01421	12627	8.42%	Ei
Spetsialiseerimata hulgikaubandus	46901	12528	8.35%	Ei
Muude mitmeaastaste taimede kasvatus	01291	5163	3.44%	Ei
Taimekasvatuse abitegevused	01611	83	0.06%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4844105
Faks	+372 4844105
Mobiiltelefon	+372 5068676
E-posti aadress	paefarmer@gmail.com